

Særee, saaledes at begge Ægtefæller blive fuldstændig ligestillede, vel at mærke kun som Udgangspunkt for de Ægtepagter, til hvis Indgaaelse man har fuldstændig Frihed. Altså jeg indrømmer, at vi maaste have meget langt til den Tid, da Ægtefællerne blive ligestillede paa den Maade, som Lovforslagets 8 første Paragrafer, maaste paa en temmelig ufuldkommen Maade, fremstille, som det i hvert Fald er Lovforslagets 8 første Paragrafers vigtigste Formaal at fremstille. Men jeg mener ogsaa, at for at Noget skal udvikle sig sandt historisk, maa det udvikle sig naturligt, og man maa tillige se at gjøre sit Mulige for, at Enhver kan blive ved Forholdene, som de ere, hvis de Paaagældende skulde synes, at de ere bedre. Derfor siger ogsaa Lovforslagets næstsidste Paragraf, at bestaaende Ægtefæller blive som hidtil, medmindre vedkommende Ægtefæller ønske at gaa mere eller mindre ind under denne Lovs første Paragrafer, thi saa kunne de gjøre det ved Ægtepagt. Jeg er derfor kun delvis den høitærede Minister taknemlig for hans Kritik, forsaavidt han nemlig kun har kritiseret den Del af Lovforslaget, som skulde danne Udgangspunkterne for Rettigheden til at udfærdige Ægtepagter. Ubetinget er jeg ham dog taknemlig for hans Kritik af § 8. Jeg bemærkede selv, at jeg havde stor Betænkelighed ved den, og jeg skal meddele, at da jeg affattede det Skrift, som udkom i 1884, var det i Grunden min Hensigt at forandre § 8 til netop at gaa i den Retning, som den høitærede Justitsminister sagde er det Konsekvente, men den Gang var Trykningen allerede saa langt fremkredet, at jeg ansaa det for overordentlig vanskeligt at gjøre en saadan Forandring. Nu kunde man jo spørge, hvorfor jeg ikke nu ved at forelægge Lovforslaget har gjort denne Forandring. Dertil vil jeg sige, at jeg har ikke gjort det alene af den Grund, at jeg ved at forelægge dette Forslag blot som Udgangspunkt for Forhandlingerne — det bemærkede jeg udtrykkelig — har ved at lade Paragrafen blive staaende kunnet henvise til mit nævnte Skrift, som er en meget fuldlig Motivering af Lovforslaget. Altså, Ingen skal være villigere end jeg til at ændre § 8; thi jeg ønsker, at §§ 2-8 skulle indeholde Bestemmelser om det fuldstændigste Særee, hvorover enhver myndig Ægtefælle har Særraadighed, idet det dog bliver en fuldstændig frivillig Sag, om man vil gaa ind derunder eller ikke. Jeg er taknemlig for enhver Kritik, som viser, at der er noget Inkonsekvent i en eller anden Paragraf, men man maa endelig ikke betragte hele Lovfor-

slaget og saa overse § 12, der indrømmer den fuldstændigste Kontraktfrihed. Den Indvending, den høitærede Minister gjorde imod §§ 3 og 4 om det, der erhverbes ved selvstændig Virksomhed og Udbyttet deraf, havde jeg været belabet paa. Det er en Indvending, som hyppig kommer frem, idet man siger, at Kvinden er som oftest ikke erhvervende, det er Manden alene, som er det. Sa! det er som oftest Tilfældet, men det bliver det mindre og mindre. Jeg er overbevist om, at efterhaanden som den usigle Kvinde faar flere og flere Rettigheder og hun bliver stillet selvstændig i Næringslivet, vil hun ikke finde sig i at gifte sig og lade sig berøve disse Rettigheder, men hun vil holde paa dem. Dernæst kan det meget godt være Tilfælde — jeg kunde paavise mange Ægtefæller, hvor Kvinden er den væsentligst erhvervende, medens det er Manden, der for saa vidt bliver forjæret. Jeg kan derfor heller ikke indrømme Rigtigheden af den høitærede Justitsministers Bemærkninger, naar han saa stærkt hævdede ikke alene at Manden er den forsørgelsespligtige, og at det er ham, der skal sørge for Kone og Børn, men tillige, at det vil blive ved at være saaledes, saalænge Verden staaar. Det tror jeg er et urigtigt Blik paa Verdensudviklingen. Jeg mener, at Udviklingen strider frem i den Retning, at Ægtefællerne blive mere og mere selvstændig stillede overfor hinanden, og det er godt, thi det bidrager til lykkelige Ægtefæller, idet en Kvinde, naar hun gaar ind i Ægtefættet, veed, at hun ikke er aldeles prisgiven Manden, og Manden veed, at han ikke kan byde sin Hustru Alt, hvad han vil, men at han staaar overfor et ligeberettiget Væsen, som han er nødt til at tage Hensyn til. Jeg tror, det vil fremme lykkelige Ægtefæller, og jeg tror tværtimod, at det har været i høj Grad til Skade for Ægtefællernes Lykke, at man ligesom har indprentet i den almindelige Bevidsthed, at det er Manden alene, der skal forsørge Familien. Jeg skal i Ørigt ikke gaa nærmere ind paa en Udvikling deraf, men henvise til et Skrift af en Docent, jeg tror nu Professor i Upsala Aberg: En blick på våra aktenskapslagar, som har paavist det Faste, som ligger i den udelukkende Forsørgelsespligt for Manden. Dernæst skal jeg ogsaa henvise til det Motto, som jeg har sat udenpaa mit Skrift af 1884, som er laant, kan jeg gjerne sige, af en berømt juridisk Skribent Laurent, hvortil han siger: mellem Ligestillede er det ikke den Cne, der besytter den Anden, men den Cne, der opdrager den Anden. Vilde vi virke i Retning af lykkelige Ægtefæller, skulle vi ikke fastholde det efter min Mening